

Sofia Henderup-Larsson
Verksamhetschef
Förskola, grundskola ,grundsärskola och
modersmål
Sofia.henderuplarsson@trelleborg.se
0410-73 39 95

Magnus Wikström
Rektor Tätort Nordväst
Magnus.Wikstrom@Trelleborg.se
0410-73 34 95

Lägesrapport avseende implementeringen av Trelleborgs kommuns plan för särskilt begåvade och högpresterande elever

Bakgrund

Trelleborgs kommuns plan för särskilt begåvade och högpresterande elever upprättades av bildningsförvaltningen hösten 2020. Vid sammanträde den 14 oktober 2020 (BIN 2020-10-14, § 142) deltog verksamhetschef Sofia Henderup Larsson och informerade bildningsnämnden om den framtagna planen. Inför sammanträdet hade nämnden fått del av planen. Av informationen framgick det att planen ska implementeras under kommande läsår.

Den politiska ledningen har efterfrågat denna lägesrapport avseende det pågående implementeringsarbetet. Bildningsnämnden föreslås godkänna lägesrapporten och skicka den vidare till kommunstyrelsen för kännedom.

Implementeringen i stort

Grundskolans ledningsgrupp har beslutat att förbättra möjligheterna till ett övergripande statistiskt underlag, för de elever som behöver extra utmaningar i någon form. Idag fyller alla skolor i en bedömningsmall fyra gånger per år på SchoolSoft, bestående av tre nivåer: *När ännu inte godtagbar kunskapsnivå*, *När en godtagbar kunskapsnivå* och *När mer än godtagbar kunskapsnivå*. Den sista nivån skall användas i årskurserna 6-9, för att identifiera de elever som är i behov av att följa handlingsplanen för särskilt begåvade och högpresterande elever.

Under höstterminen 2020 tog rektorerna del av planen och utbytte erfarenheter av arbetet med särskilt begåvade och högpresterande elever. Det finns sedan tidigare erfarenhet i rektorsgruppen av samarbete mellan Söderslättsgymnasiet och grundskolorna. Högpresterande elever från de flesta grundskolor i Trelleborg har haft möjlighet att läsa gymnasiekurser i främst matematik och engelska på

Bildningsförvaltningen

E-post bildningsforvaltningen@trelleborg.se

Webb www.trelleborg.se

Besöksadress Henry Dunkers
gata 1

Postadress Box 79, 231 21
Trelleborg

Telefon 0410-73 30 00

Fakturaadress

Box 173, 231 23 Trelleborg

Org.nr 212000-1199

Söderslättsgymnasiet. Detta samarbete har återupptagits och det finns åter möjlighet för vissa elever att läsa gymnasiekurser.

Alla rektorsområden har krav på sig att implementera planen hos all pedagogisk personal under läsåret 2021/2022. Implementeringsarbetet i rektorsområdena ser olika ut. Serresjö/Östra och Skegrie har implementerat planen för all personal och börjat sätta in åtgärder. Ett exempel från Serresjö/Östra är att högpresterande elever i årskurs 2 från områdets båda skolor, träffas på en digital mötesplats för matematiska samtal. På mötesplatsen löser eleverna gemensamt matematiska problem.

Rektorsområdena Väster, Centrum, Anderslöv/Alstad, Smyge/Klagstorp, Förskolan, Söderslättsgymnasiet och Öster har startat implementeringen i vissa grupper såsom elevhälsan. Övriga grupper kopplas på vårterminen 2022. Alla områden har redan pågående insatser där till exempel högpresterande elever läser på mer avancerad nivå i högre årskurser.

Grundskolans ledningsgrupp har identifierat två områden som särskilt viktiga i implementeringsarbetet. Det gäller dels att följa upp och säkerställa dokumentationen av extra utmaningar, och dels att samordna insatser och mötesplatser både inom och mellan skolor.

En fördjupad utbildning med fokus på teoretiska begrepp och identifiering av särbegåvade elever, samt vilka pedagogiska verktyg som med fördel kan tillämpas i arbetet med särbegåvade och högpresterande barn och elever, är planerad till läsåret 2022/2023. Utbildningen genomförs av Mona Liljedal.

Implementeringen inom rektorsområde Tätort Nordväst

Västervångskolan, tidigare Lillevångskolan och Vannahögskolan, har en lång tradition av ett framgångsrikt arbete med de barn och elever som inte når kunskapskraven och de barn och elever som har neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. I de lägre årskurserna har detta inneburit ett fokus på elevernas brister. Handlingsplanen för särbegåvade och högpresterande elever har satt ljuset på de ”elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås”. Dessa elever skall självklart också ges möjlighet att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Kollegialt lärande på studiedagar och i utvecklingsgrupper

Under föregående läsår arbetade Västervångskolan vid två studiedagar med att öka kompetensen när det gäller att synliggöra och uppmärksamma särskilt begåvade och högpresterande barn och elever. Västervångskolans förstelärare har dessutom bedrivit utbildning i särskilda utvecklingsgrupper under hela föregående läsår. Personalen har bland annat studerat och diskuterat olika sätt att anpassa undervisningen på bästa sätt för alla elever. Till sin hjälp har förstelärarna haft boken *Lektionsdesign*. Boken lyfter fram en rad metoder för att ge alla elever ledning och stimulans.

Differentiering, acceleration och berikning

Den metod som fått störst gensvar bland pedagogerna är *differentierad undervisning*. Det innebär att pedagogen planerar 2-5 nivåer av undervisningen

med avseende på innehåll, metod, resultat och lärmiljö. De vanligaste inslagen är dock *acceleration* och *berikning*. *Acceleration* innebär att barnet eller eleven får möjlighet att arbeta i en snabbare takt än sina klasskompisar. Det kan även betyda att barnet eller eleven deltar i undervisningsgrupp med äldre barn eller flyttar upp en årskurs. Västervångskolan har samarbete med gymnasiet men har just nu ingen grundskoleelev som läser gymnasiekurser. *Berikning* innebär att eleven arbetar med mer utmanande undervisningsmoment.

Samtalsforum på teamledarnivå i rektorsområde Nordväst

Vid två tillfällen per termin träffas alla teamledare i rektorsområdet för att utbyta erfarenheter kopplade till prioriterade områden. Särbegåvade och högpresterande barn och elever är ett sådant område. En viktig fråga på agendan är hur tidigare kunskap om eleverna tas tillvara kunskapen i samband med övergångar.

Följa upp och säkerställa dokumentation av extra utmaningar

För att höja undervisningskvaliteten för särbegåvade och högpresterande barn och elever, är det viktigt att dokumentera och kontinuerlig utvärdera de extra utmaningar som eleverna får.

Samordna insatser och mötesplatser

En annan viktig uppgift de kommande åren blir att samordna insatser, både inom rektorsområdet men också mellan områden, t.ex. med gymnasiet. Det gäller att hitta bra mötesplatser för de särbegåvade och högpresterande barnen och eleverna.

Bilagor:

Protokollsutdrag BIN 2020-10-14, § 142 - Informationsärende: Trelleborgs kommuns handlingsplan för särskilt begåvade och högpresterande barn och elever

Trelleborgs kommuns plan för särskilt begåvade och högpresterande elever (daterad 2020-09-14)